

Wskazówki dla personelu medycznego do przeprowadzenia diagnostyki laboratoryjnej w kierunku COVID-19 w oparciu o definicję przypadku z dnia 9.04.2020 r.

Badaniu wykrywającemu materiał genetyczny wirusa powinny zostać poddane osoby spełniające **kryteria przypadku podejrzanego COVID-19**

Kryteria przypadku podejrzanego COVID-19 są następujące:

A. Ostra infekcja dróg oddechowych o nagłym początku oraz przynajmniej jeden z objawów: gorączka, kaszel, duszność lub wykrycie przeciwciał w badaniu serologicznym

B.

a) podróż lub pobyt w ostatnich 14 dniach za granicą kraju

lub

b) bliski kontakt* z potwierdzonym przypadkiem COVID-19 (czyli z dodatnim wynikiem badania molekularnego) lub prawdopodobnym przypadkiem COVID 19 (czyli występują objawy kliniczne, lub dodatni wynik testu przesiewowego w kierunku obecności koronawirusów (tzw. pan-coronavirus test), lub wątpliwy lub niejednoznaczny wynik badania wykrywającego kwas nukleinowy SARS-CoV-2) w ostatnich 14 dniach

lub

c) ciężki stan wymagający hospitalizacji przy braku innych przyczyn mogących tłumaczyć obraz kliniczny

Uwagi:

- w przypadku udokumentowania transmisji lokalnej koronawirusa na danym obszarze (jak ma to miejsce w Polsce, wg WHO – stan na 08.04.2020¹), w celu wykonania badania wymagane jest spełnienie tylko warunków zawartych w punkcie A.

- *bliski kontakt oznacza:

- narażenie personelu medycznego lub innej osoby bezpośrednio opiekującej się chorym z COVID-19 lub osoba pracująca w laboratorium bezpośrednio z próbkami osób z COVID-19 bez odpowiedniego zabezpieczania lub w przypadku, gdy doszło do uszkodzenia stosowanych środków ochrony osobistej lub w przypadku stwierdzenia ich nieprawidłowego zastosowania,
- czynnych zawodowo przedstawicieli zawodów medycznych, mogących mieć kontakt z osobą zakażoną, podczas wykonywania obowiązków zawodowych, u których wystąpiły objawy infekcji układu oddechowego bez stwierdzenia innej etiologii w pełni wyjaśniającej obraz kliniczny,
- bezpośredni (na odległość mniej niż 2 m) kontakt z chorym na COVID-19 (np. podanie ręki),

- bezpośredni kontakt bez zabezpieczania z wydzielinami osoby z COVID-19 (np. dotykanie użytej chusteczki higienicznej, narażenie na kaszel osoby chorej),
- przebywanie w bezpośredniej bliskości (twarzą w twarz) osoby chorej-przez dowolny czas
- przebywanie w odległości 2 metrów od chorego na COVID-19 przez czas dłuższy niż 15 minut w sytuacji każdej innej ekspozycji niewymienionej powyżej,
- uzyskanie informacji od odpowiednich służb, że miał miejsce kontakt z potwierdzonym przypadkiem,
- zamieszkiwanie z chorym na COVID-19.

Badania pracowników medycznych

Pracownicy medyczni, w tym pracownicy laboratorium, mogą mieć kontakt z osobą zakażoną SARS-CoV-2 lub próbką materiału od tej osoby, bez zabezpieczenia odpowiednimi środkami ochrony osobistej lub w przypadku uszkodzenia tych środków ochrony, uznawani są za grupę wysokiego ryzyka zakażenia SARS-CoV-2.

WHO² i ECDC³ wskazuje, że pracownicy ochrony zdrowia z grupy wysokiego ryzyka z objawami choroby powinni mieć zapewnioną możliwość wykonania testów na obecność SARS-CoV-2, zaś pracownicy z tej grupy, u których objawy nie wystąpiły także powinni być poddani badaniu, jeśli zasoby krajowe na to pozwalają.

Interpretacja wyniku ujemnego badania molekularnego

WHO zwraca uwagę, że wynik ujemny badania molekularnego, tj. brak stwierdzenia obecności materiału genetycznego SARS-CoV-2 nie wyklucza możliwości zakażenia⁴. ECDC zaleca pobranie kolejnej próbki w przypadku, gdy wynik badania molekularnego jest nierozstrzygujący lub wątpliwie dodatni i jednocześnie istnieje uzasadnione podejrzenie zakażenia SARS-CoV-2 (bliski kontakt z chorym u którego potwierdzono COVID-19)⁵

W jakim czasie od narażenia należy wykonać badanie molekularne w przypadku ozdowieńców i osób bezobjawowych z kwarantanny?

- przynajmniej po 14 dniach od wystąpienia objawów, a w przypadku osób bezobjawowych przynajmniej po 14 dniach od pobrania wymazu wykazującego po raz pierwszy zakażenie,
- w przypadku wyniku ujemnego pierwszego badania kontrolnego, wykonuje się drugie badanie kontrolne przynajmniej po 24 godzinach,
- po uzyskaniu dwukrotnego wyniku ujemnego osobę można zwolnić z kwarantanny lub hospitalizacji o ile stan kliniczny na to pozwala,
- jeśli którykolwiek z dwóch wyników badania kontrolnego jest dodatni należy powtarzać badania w odstępach 7 dniowych do uzyskania wyniku negatywnego.

1.https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200408-sitrep-79-covid-19.pdf?sfvrsn=4796b143_6

2.https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331509/WHO-COVID-19-lab_testing-2020.1-eng.pdf

3.<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Public-health-management-persons-contact-novel-coronavirus-cases-2020-03-31.pdf>

4.<https://apps.who.int/iris/rest/bitstreams/1272454/retrieve>

5.<https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus/laboratory-support>

Na podstawie zaleceń PTEiLChZ z dn. 31.03.2020r. oraz def. przypadku www.pzh.gov.pl